

Til þess er málið varðar

Reykjavík 30. júlí 2018

Efni: Umsögn um frumvarpi til breytinga á lögum nr. 57 frá 1996 um umgengni um nytjastofna sjávar og lögum um stjórn fiskveiða og lögum um Fiskistofu

Hafnasamband Íslands hefur fjallað um tillögu að breytingu á ofan nefndum lögum þar sem m.a. er gerð tillaga að í höfnum skuli vera rafrænt vöktunarkerfi (myndavélakerfi), sem Fiskistofa hafi aðgang að. Í undantekningartilfellum er þó gert ráð fyrir að heimilt verði að veita undanþágu frá kröfum um virkt, rafrænt vöktunarkerfi, ef nauðsynlegt er til að ljúka framkvæmd löndunar eða vigtunar. Í frumvarpsdrögunum er fjallað um fleiri atriði, en af hálfu HÍ verður aðeins fjallað um ofangreint atriði.

Hafnir hafa í mismunandi mæli komið sér upp rafrænni vöktun með myndavélakerfum. Aðallega hefur vöktunin verið til þess að fylgjast með óviðkomandi mannferðum þar sem hafnarsvæði eru lokuð. Vöktuninni hefur aldrei verið beint að starfsemi einstakra viðskiptavina hafnanna eða notendum, enda væri slíkt eflaust í andstöðu við ákvæði laga um persónuvernd. Hafnir hafa sýnt aðgát í framkvæmd þessarar vöktunar, en vissulega hefur hún í ákveðnum tilfellum verið nauðsynleg og árangursrík. Hafnir hafa heimilað lögreglu og tollgæslu aðgang að myndefni með ákveðnum skilyrðum. Í greinargerð með frumvörpunum kemur fram að Fiskistofa hafi leitað eftir því við hafnirnar að fá aðgang að myndavélakerfum. Haft var samráð við Persónuvernd vegna þessa fyrirhugaða tilraunaverkefnis, en niðurstaðan varð sú, að Fiskistofu væri ekki heimilt að hafa aðgang að slíku efni án lagaheimildar og var því fallið frá verkefninu. Þau frumvörp sem nú eru lögð fram hafa í för með sér tvær veigamiklar breytingar fyrir hafnir:

1. Að hafnir komi sér upp myndavélakerfi, sem nýtist til rafrænnar vöktunar.
2. Að Fiskistofa hafi aðgang að þeim myndavélakerfum sem hafnir hafa komið upp.

Af þessu tilefni vill hafnasamband Íslands koma eftirfarandi athugasemdum á framfæri:

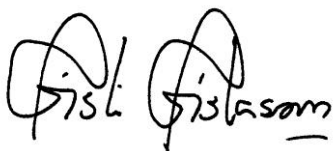
1. Í drögum að samstarfsyfirlýsingu íslenskra hafna og Fiskistofu, sem nú liggur fyrir í lokadrögum segir eftirfarandi: "Íslenskar hafnir, sem hafa yfir að ráða eftirlitsmyndavélakerfum munu ekki gera athugasemdir fyrir sitt leyti ef Fiskistofa fær heimild að lögum eða Persónuverndar til aðgangs að myndavélakerfum hafnanna. Ef til þess kemur þarf Fiskistofa að gera samning við viðkomandi höfn um aðganginn og lúta þeim reglum sem gilda um slíkan aðgang." Í ljósi þessa væri eðlilegra að fyrirhuguð lagabreyting veitti Fiskistofu heimild til aðgangs að þessum myndavélakerfum, þar sem þau eru, í stað þess að skylda hafnir til að auka enn við búnað sinn án þess að greiðsla komi fyrir.
2. Augljóst er að fjárfestingar í vöktunarbúnaði (myndavélar, lagnir, tölvubúnaður o.fl.) mun leggjast misjafnlega þungt á hafnir og sums staðar nema talsverðum fjárhæðum. Fyrirvaralaus og opin

heimild Fiskistofu til að ákveða umfang og gæði slíks búnaðar er óviðunandi að mati HÍ. Rétt er að taka fram til viðbótar að breyting á framkvæmd vigtunar á þann veg sem frumvörpin gera ráð fyrir þá um afgreiðsla vigtarmanna verða tímafrekari en nú er. Það eitt sér hefur í för með sér kostnaðarauka fyrir hafnirnar.

3. Með enn frekari myndavélavæðingu hafna er ljóst að kostnaður við eftirlit og umsýslu, gæslu og öryggisferlum með upplýsingar í rafrænum búnaði, þá mun aukinn kostnaður falla á hafnir. Sá kostnaður er á þessu stigi óljós, en gæti numið all nokkrum fjárhæðum. Án endurgjalds þess sem krefur um búnaðinn er lagst gegn svo umfangsmiklum og um margt óljósum skyldum. Hafa ber í huga að innan hafnarsjóða geta verið margir löndunarstaðir og aðstæður til myndavélavöktunar mismunandi.
4. Bent er á að í frumvörpunum er einungist tilgreindar hafnir, en rétt er að minna á að all nokkrir löndunarstaðir eru utan hafnarsvæða, sem óeðlilegt er að njóti aðstöðu umfram hafnirnar. Hafa ber í huga að engin ákvæði eru í lögum hvar landa megi fiski.
5. Hafnasamband Íslands hefur ítrekað óskað eftir því að heimlað verði að framkvæma fjarvigtun, sem tilraunaverkefni þar sem löndunarstaðir eru margir. Í nefndri samstarfsyfirlýsingu er þetta orðað á þann veg: "Hafnasamband Íslands hefur á liðnum árum óskað eftir því að látið verði reyna á hvort unnt sé að koma við fjarvigtun á höfnum sem reka fleiri en eina hafnaraðstöðu. Hafnasamband Íslands mun halda áfram að leita leiða og láta á það reyna hvort þessi leið sé fær. Fiskistofa er reiðubúin til að skoða með Hafnasambandi Íslands hvernig megi gera tilraun í þessu efni að uppfylltum ákveðnum skilyrðum." HÍ telur mikilvægt að við breytingar á nefndum lögum verði gert ráð fyrir að höfnum verði heimilað í tilraunaskyni að framkvæma fjarvigtun.

Íslenskar hafnir og Fiskistofa hafa sameiginlega hagsmuni af því að vigtun sjávarafra sé örugg og lúti vönduðu verklagi. Hafnirnar byggja aflagjaldstekjur á því að allur afli sé rétt vigtaður og tegundagreindur. Fiskistofa, sem annast framkvæmd laga um stjórn fiskveiða og eftirlit með fiskveiðum, byggir upplýsingar um nýtingu nytjastofna sjávar á því að allur afli sé vigtaður og rétt skráður. Að mati Hafnasambands Íslands er því eðlilegra að að unnið verði í samræmi við drög að samstarfsyfirlýsingu Fiskistofu og íslenskra hafna og fyrirhugaðar lagabreytingar lagaðar að ákvæðum yfirlýsingarinnar. Fiskistofa og Hafnasamband Íslands hafa átt með sér fundi í svonefndri samráðsnefnd og hafa þeir fundir verið gagnlegir. Það er því farsælt að auka samræað milli aðila. Fyrirliggjandi frumvörp ganga því að mati hafnasambandsins of langt í að setja auknar skyldur og kröfur á hafnir.

Virðingarfyllt,

Gísli Gíslason,
formaður stjórnar
Hafnasambands Íslands